

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/archi/dzialalnosc-naukowa-i-p/publikacje-zwarte/32031,Z-Archiwum-Pawla-Cierpiola-Makopola-19411948.html
26.04.2024, 23:00

Z „Archiwum Pawła Cierpiola »Makopola«” 1941-1948

[więcej zdjęć](#)

Z „Archiwum Pawła Cierpiola »Makopola«” 1941-1948, wybór i opracowanie Anna Badura, Marta Dendra, Rafał Michalski, Łukasz Wiecha, Elżbieta Zajchowska, Warszawa-Katowice 2008, 208 s. (seria „Dokumenty”, t. 30)

Dokumenty w prezentowanym tomie pochodzą z zarekwirowanego przez UB w 1947 r. archiwum tzw. grupy Makopola – poakowskiej organizacji działającej do 1947 r., a dowodzonej przez Pawła Cierpiola ps. „Makopol”, byłego inspektora rybnickiej AK/DSZ. Wybrane materiały podzielono na dwa bloki tematyczne. Część pierwsza charakteryzuje aktywność podziemia niepodległościowego na Górnym Śląsku w okresie II wojny światowej i krótko po jej zakończeniu. W części drugiej zamieszczono materiały związane z problematyką narodowościową na terenach górnośląskich.

Spis treści:

Wstęp

Dokumenty

Część I. Świadcstwo działalności Inspektoratu Rybnickiego AK/DSZ w latach 1942-1947

- Nr 1. 1948 kwiecień 6, Katowice – Protokół przesłuchania Franciszka Żymełki, zastępcy Pawła Cierpiotła ps. „Makopol”
- Nr 2. Bdm – Szyfrogram
- Nr 3. 1939 kwiecień 23, bm – Meldunek szefa wywiadu Podinspektoratu Cieszyńskiego Jana Margicioka ps. „Dolina”
- Nr 4. 1942 listopad 10, bm – Raport szefa wywiadu Podinspektoratu Cieszyńskiego Jana Margicioka ps. „Mazur” za miesiąc październik dotyczący działalności wojska, policji, SA, TON, a także aresztowań i wysiedleń
- Nr 5. Bdm – Gazetka Armii Krajowej „Gawędy żołnierskie” dotycząca kwestii ustrojowych i samorządowych
- Nr 6. Bdm – Kazanie kapelana Inspektoratu Rybnickiego „o. Michała” z okazji adwentu i świąt Bożego Narodzenia
- Nr 7. 1944 czerwiec 29, bm – Czasopismo AK „Nad Odrą czuwa straż!” poruszające tematykę sytuacji na frontach, organizowania podziemia zbrojnego i taktyki wojskowej
- Nr 8. Bdm – Instrukcja dotycząca teoretycznych zasad walki i sposobów jej prowadzenia opracowana przez Franciszka Żymełkę
- Nr 9. Bdm – Ulotka DSZ: odezwa do obywateli i byłych żołnierzy AK Okręgu Śląskiego w sprawie prowokacji NKWD
- Nr 10. Bdm – Komunikat kontrwywiadowczy przygotowany przez śląską DSZ zawierający nazwiska agentów UBP ze Śląska i Zagłębia
- Nr 11. Bdm – Ulotka DSZ: odezwa w sprawie powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej
- Nr 12. Bdm – Ulotka DSZ: odezwa w sprawie sytuacji gospodarczo-politycznej w Polsce
- Nr 13. Bdm – Ulotka DSZ: lokalna odezwa w sprawie sytuacji gospodarczo-politycznej na Górnym Śląsku
- Nr 14. 1945 wrzesień 16, bm – Pismo Pawła Cierpiotła do podległych mu członków DSZ, pozostających jeszcze w konspiracji, na temat przestrzegania zasad konspiracji oraz metod działania agentów UBP
- Nr 15. 1945 wrzesień 16, bm – Opinia Pawła Cierpiotła na temat sytuacji politycznej

i informacje o partiach

- Nr 16. 1945 wrzesień 16, bm – Zarządzenie Pawła Cierpiotła dotyczące organizacji podległych jednostek
- Nr 17. 1945 wrzesień 16, bm – Opinia Pawła Cierpiotła na temat przeprowadzanej przez władze amnestii
- Nr 18. 1945 październik 19, bm – Opinia Pawła Cierpiotła w sprawie ujawniania się żołnierzy AK/DSZ przed komisją likwidacyjną
- Nr 19. 1945 wrzesień 30, bm – Pismo Pawła Cierpiotła na temat działalności propagandowej prowadzonej przez jego organizację
- Nr 20. 1945 wrzesień 30, bm – Sprostowanie Pawła Cierpiotła w odpowiedzi na oskarżenia o defraudowanie pieniędzy Inspektoratu Rybnickiego DSZ
- Nr 21. 1945 grudzień 4, bm – Pismo Pawła Cierpiotła ostrzegające przed prowokacjami ze strony funkcjonariuszy UBP
- Nr 22. 1945 grudzień 4, bm – Pismo Pawła Cierpiotła ostrzegające przed prowokacjami ze strony PPR
- Nr 23. 1946 styczeń 20, bm – Gazetka podziemna Konspiracyjnego Wojska Polskiego „W świetle prawdy” zawierająca artykuły opisujące sytuację po II wojnie światowej i okupację sowiecką
- Nr 24. Bdm – Pismo Pawła Cierpiotła ostrzegające przed skonfliktowanymi z nim osobami podającymi się za działaczy organizacji podziemnych
- Nr 25. Bdm – Opinia Pawła Cierpiotła na temat strategii wyborczej PPR i wytyczne dla podwładnych
- Nr 26. Bdm – Opinia Pawła Cierpiotła o sytuacji w Stronnictwie Pracy
- Nr 27. 1946 maj, bm – Gazetka „Niepodległość” przedstawiająca kwestie życia politycznego, gospodarczego, społecznego oraz działalności PPR w Polsce po zakończeniu II wojny światowej
- Nr 28. 1946 maj 16, Katowice – Wewnętrzne wytyczne Wojewódzkiego Komitetu PPR w Katowicach na temat prowadzenia akcji werbunkowej i propagandowej; materiał przejęty przez wywiad organizacji „Makopola”
- Nr 29. 1946 maj, Katowice – Instrukcja Wojewódzkiego Komitetu PPR w Katowicach w sprawie przygotowania propagandy przed referendum przejęta przez wywiad organizacji „Makopola”

Część II. Problem narodowościowy na Górnym Śląsku podczas i po II wojnie światowej

- Nr 1. 1945 czerwiec 14, Katowice – Odpis listu biskupa katowickiego Stanisława Adamskiego na temat kwestii narodowościowej w województwie śląskim podczas okupacji niemieckiej

- Nr 2. Bdm – Opracowanie z czasów okupacji pt. „Likwidacja niemczyzny” dotyczące sytuacji narodowościowej na Górnym Śląsku
- Nr 3. Bdm – Opracowanie z czasów okupacji pt. „Likwidacja niemczyzny” dotyczące likwidowania skutków przymusowej akcji niemczenia Polaków na Śląsku w czasie II wojny światowej
- Nr 4. Bdm – Fragmenty opracowania pt. „Sfinks śląski” dotyczącego sytuacji na Górnym Śląsku w okresie okupacji
- Nr 5. Bdm – Fragment opracowania z okresu okupacji pt. „Problem niemiecki na Śląsku. Przyczynki do likwidacji niemczyzny w Polsce”
- Nr 6. 1945 wrzesień, bm – Ulotka pt. „Wesoły Zeflik i urzędnik Czesław się spotkali” dotycząca sytuacji w województwie śląsko-dąbrowskim po II wojnie światowej; materiał propagandowy organizacji „Makopola”

Aneks nr 1 (dokumenty)

- Nr 1. 1949 luty 12, Katowice – Wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach wydany na członków organizacji „Makopola”
- Nr 2. 1953 maj 8, Stalinogród – Notatka urzędowa na temat działalności i okoliczności śmierci Pawła Cierpiotła

Aneks nr 2 (fotokopie dokumentów)

Wykaz skrótów

Indeks nazwisk i pseudonimów